

NOVINKY 2003

ročník IV

číslo 21

červenec - srpen 2003

dvouměsíčník

zdarma

CESTA POHÁDKOVÝM LESEM

V sobotu 21. června se na start cesty pohádkovým lesem dostavilo téměř 90 dětí, dospělých nepočítaně.

Devatenáct bytostí na poměrně krátké trase udrželo děti v napětí až k pokladu, zvláště když na mnoha stanovištích obdržely dobroty jako bonbóny, buchty, perníčky i pitíčka. Počasí bylo vlídné, kouzelníci na pódiu zastávecké hospody šikovni, hudba skvělá. Takže za rok zas?

UDÁLOST DVOUMĚSÍČE

Touto cestou bych chtěla velmi poděkovat všem lidem, kteří se na přípravách celé akce podíleli. S nadšením šli kostýmy, sháněli doplňky a rekvizity, pekli buchty a vůbec se činili, takže pohádkový les byl díky nim skutečně krásný.

Zvláště v dnešní době, která je takzvaně „o penězích“, je taková neplacená aktivita příjemným zjištěním, že všichni lidé nejsou stejní. Vážím si vás, děkuji vám.

Zvláštní poděkování sponzorům, kteří bohatě zásobili celou akci svými dary:

☛ paní Marcela **STOLIČKOVÁ - KONZUM**

NA ZASTÁVCE

☛ pan Jaroslav **KLIMEŠ - UZENINY VRÁBČE**

☛ pan ing. Ivan **FENINEC - DUHOVÁ ENERGIE ČEZ**

☛ pan ing. Svatopluk **MARA**

☛ pan Roman **HOUŠKA - HOSPODA NA ZASTÁVCE**

K dispozici je opět kazeta s nahrávkou akce,

kterou si můžete kdykoliv zapůjčit

V případě zájmu volejte na ☎ 387 250 681

← an

Tak už zase! Zase léto! Zase to vodní cachání a vyvalování se na slunci. Zase to nudný nicedělání při dovolených a prázdninách. Zase to nezdravý grilování a popíjení všelijakých žaludnejších nápojů nevalné pověsti! Ještěže jsou tu aspoň letní osvěžující

NOVINKY 2003

A protože si Novinky nehrajou na nějaký flákání se a okurkový sezony, přináší Vám i v tomto rozmařilém a prostopášném čase všelijaké zajímavosti!

Tak si je lahodně vychutnejte a snad Vám pomůžou překonat to zdoluhavé zahálení, než zase budete moci radostně vyrazit za prací vstříc lepším a radostnějším zítřkům!

☛ CO ROZHODLY MOUDRÉ HLAVY?!

Krátce z jednání obecního zastupitelstva /str. III/

☛ NEJDŘÍV FOČUS, POTOM KALBA!

3 x Pozvánka na fotbal /str. III/

☛ KDYŽ POD ČEPEC, TAK S CELOU VESNICÍ!

Tak jest psáno v kronice /str. IV/

FOTO DVOU MĚSÍČE

NOVINKY

získaly opět další unikátní snímek!
Vodník Brek Brek,

kterého je možné spatřit pouze ve výjimečných okamžicích, uprostřed hluboké noci za svitu ouplňku, a to jen letmo v odrazu průzračné vodní hladiny sedícího za tichého brekotání na nejvyšších větvích košaté vrby. Ano, tak právě tato vzácná bytost dosud žijící v našich rybníčcích se uvolila zúčastnit se mimořádně Cesty pohádkovým lesem, abychom ve výctu pohádkových postav ztělesněných našimi bodrými sousedy měli alespoň jednu postavu vskutku nadpozemskou! A dokonce se nechal exkluzivně vyfotografovat pro **NOVINKY**! To je vskutku světový unikát. Vodník Brek Brek se totiž nechal naposledy zvěčnit mistrem Josefem Ladou a od té doby se nikomu jinému jeho podobu nepodařilo zachytit! Vodníku Brek Breku, DÍKY!

← mn

INFORMACE
OBECNÍHO ÚŘADU**UZAVŘENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLKY**30.
června

Z důvodu velmi malého počtu dětí a nadměrných finančních nákladů na provoz a mzdy je nucen obecní úřad uzavřít mateřskou školku ve Slavči k 30. červnu 2003.

Na základě dohody s obcí Křemže budou děti trvale hlášené v obci Vrábče od 1. září 2003 umístěny do MŠ Křemže, kde bude jejich doprava ráno zajištěna autobusem jako doposud pod pedagogickým dohledem. Paní učitelka je převezme u autobusu od rodičů a dovede je do školky. Náklady na tuto službu bude hradit obec Vrábče. Vyzvednutí dětí v odpoledních hodinách si musí zajistit rodiče dle vlastních možností.

... KRÁTCE Z JEDNÁNÍ OZ ZE DNE 2. 6. 2003 ...

➔ OZ schválilo zvýšení odměn od 1. 7. 2003 na částku 300,-Kč měsíčně za služby: údržba věžních hodin a zvonění, vedení kroniky, vedení knihovny a zpracování zpravodaje

➔ OZ přijalo výpověď ke smlouvě o nájmu pana Václava Vokáče, který provozoval Pohostinství Na rynku ve Vrábči - ves.

Paní Neubauerová navrhla, aby prostory sloužící pro restaurační účely byly upraveny a pronajaty na zajišťování služeb pedikúra, masáže, kadeřnictví, cvičení apod. Pan Brutovský navrhl, aby tyto navržené služby byly umístěny do budovy MŠ Slavče.

OZ rozhodlo nabídnout prostor Pohostinství Na rynku k pronájmu zájemcům, kteří předloží písemnou nabídku do 27. 6. 2003 na OÚ Vrábče na provozování pohostinství.

➔ OZ schválilo předloženou smlouvu o dílo na zhotovení kanalizačního sběrače v lokalitě Vrábče - zastávka pod tratí s firmou Plynoinstalace s.r.o. za cenu díla 442.344,-Kč. Připojovací poplatek na kanalizační sběrač činí 30.000,-Kč na jednu přípojku RD.

➔ OZ vzalo na vědomí žádost SDH Koroseky ohledně opravy nádrže v osadě Koroseky. Rozsah opravy projedná starosta s velitelem SDH Koroseky.

... KRÁTCE Z JEDNÁNÍ OZ ZE DNE 2. 7. 2003 ...

➔ OZ souhlasí s nabídkou pana Pavla Janovce, Záluží 35, aby provozoval restauraci Na rynku ve Vrábči po dobu určitou od 9. 7. 2003. Pan Janovec byl jediným zájemcem.

➔ OZ zrušilo dosud platnou obecně závaznou vyhlášku č. 1/2003 s tím, že problém volného pobíhání psů bude řešen následně; ostatní záležitosti jsou obsaženy v zákoně.

➔ OZ schválilo zápis zde dne 14.5.2003 ohledně určení výše připojovacího poplatku na kanalizační sběrač v lokalitě Vrábče - zastávka za Knitlů, který činí 38.000,-Kč na jednu přípojku RD.

➔ OZ schválilo v souvislosti s uzavřením MŠ Slavče věnování povlečení, učebních pomůcek a ostatních drobností MŠ Křemže jako poděkování za vstřícné jednání.

➔ O dalším osudu objektu MŠ Slavče bude OZ jednat na příštím zasedání. Objekt buď bude ponechán v majetku obce, bude prodán nebo pronajmut na dobu určitou. OZ přivítá podnětné nápady občanů pro využití objektu a vezme je v úvahu při svém rozhodování.

Příští jednání OZ se bude konat 6. srpna 2003.

OHKLASY Z VENČÍ**» DÍK ZA DĚTSKÝ DEN «**

Chtěla bych touto cestou velice poděkovat všem, co se podíleli na přípravě a realizaci "Dětského dne" ve Vrábči 21. června 2003. Děti si určitě odnesly krásné zážitky a mají na co vzpomínat.

Do detailů připravené kostýmy pohádkových postav, které mnohdy překvapily i nás dospělé, byly nádherné.

Děti se zájmem a obdivem ocenily i připravený program v Hospodě na zastávce, jejímuž personálu patří též dík nás všech.

Daniela Cábová, Slavče 61

NOVINKY si dovoluji přidat se rovněž k děkovným slovům paní Cábové. Vrábče - díky Cestě pohádkovým lesem - ožila veselím, dobrou náladou a báječným pocitem ze společného setkání při skvělé zábavě! Za to patří uznání především paní Neubauerové jakožto iniciátorce celé akce a všem aktérům i ochotníkům, kteří se na akci podíleli. A hlavně taky všem dětem a dalším účastníkům, kteří se přišli pobavit, protože bez nich by to zkrátka nebylo ono! Věříme, že jste svou účastí organizátory pohádkové cesty potěšili a že rádi pro vás připraví další příjemné a zábavné překvapení!

mn

ZAJÍMAVOSTĚ o vltavínech

Vltavíny jsou u nás doma. Víte ale o nich něco více?

Vltavíny jsou lahově zelené až hnědé. Vyskytují se jako kapky, disky nebo jako úlomky. Povrch mají vždy poznamenaný transportem - vzniká zajímavá skulptace.

Chemické složení: SiO₂(TiO₂, Al₂O₃, Fe₂O₃, FeO, MnO, MgO, CaO, Na₂O, K₂O, ...)

Skupina: Tektity

Tvrдость: 6 (jako sklo)

Hustota: ? (asi také jako sklo)

Důležité naleziště vltavínů od sebe odlišných tvarem i skulptací je na třech místech - na polích u obce samé, u "Nové Hospody" a na samotě u lesa, na ohbí cesty do stanice Vrábče u "Típalů". Další dvě naleziště jsou před stanicí Vrábče na "Troupově poli" a pak u lesa na stráni, na polích nad potokem. Kyanit se vyskytuje v okresním lomu.

V těchto lesech probíhá pirátská těžba vltavínů, takže se zde často odkrývají nové vrstvy vltavínonosných písků. Kopat

Takhle to ale v lese vypadá po hamižných pirátech...

zde je samozřejmě oficiálně zakázáno, ale normální ohleduplný sběratel se může přizvívat na haldách vytěženého písku, na kterých se dá mnohdy něco najít. Na této lokalitě lze také nalézt i pěkné valounky záhnědy.

A co ještě popisují internetové stránky o mineralogii v souvislosti s okolím Vrábče? - Vlákňitý amfibol, žlutavě šedý diallag s almandinem v eklogitu, diopsid s chromem, tuha, granát almandin v eklogitu, pyrop v hadci s kelyfickou obrubou dosahuje velikosti bobu. Almandin skládá almandinovec, almandin s augitem granátovce. Limonit vznikl rozkladem serpentinu a eklogitu s granátem. Opál v serpentinu. Palygorskite a azbest. Serpentin je uložen v rule, nebo tvoří samostatné pruhy na kontaktu rul. - Rozumíte tomu?

GRATULACE**ČERVENEC * SRPEN**V letních měsících oslaví své
životní jubileum:

➤ FREIBERGER Jan	50 let
➤ DOLEJŠÍ Marie	55 let
➤ LITVANOVÁ Božena	65 let
➤ PECH Josef	65 let
➤ STROPEK Václav	70 let
➤ MAŤHOVÁ Marie	75 let
➤ ONDRÁŠEK Václav	83 let

Všem blahopřejeme z celého srdce a
přejeme pevné zdraví a krásné žití!**Ahoj děti!**Společně jsme zahájili „Cestou pohádkovým lesem“
nádherné dva měsíce prázdnin. Užijte si je podle svých
představ a hlavně, to je moc důležité, bez chvilky nudy.Abychom hezky a užitečně oslavili začátek nového školního roku,
uklidíme si trochu naše životní prostředí, ano? Po prázdninách bývá v
lese a okolí silnice ještě více svinčičku, než obvykle. Chataři a chalupáři mají
u svých kutiloušků pěkně naklizeno, takže popadnou veškerý svůj
nahromaděný odpad a hupky dupky s ním pěkně do lesa. Vždyť to děti
samy vidíte, co všechno se v přírodě povaluje.My se sejdem v sobotu 6. září ve 13.30 hodin na zastávce, kde si
vezmeme pytle a rukavice a po skupinkách si rozdělíme různé lokality.Uklidíme také myslivcům pod posedy, pokud to sami
přes léto nestihnou udělat. Krabičky od cigaret, pивní
zátky, lahve apod. jim dobré vysvědčení rozhodně nedávají.

Naše akce se bude tentokrát jmenovat

„Cesta zaneřádným lesem“.

Zakončíme ji táborákem na zastávce, opékáním buřtů a diskoškou!

Odměnou nám bude dobrý pocit z užitečné práce a čistý les.

Takže milé děti, krásné prázdniny a 6. září ve 13.30 na
zastávce na shledanou!

Dovětek:

Shromaždiště bude také ve Vrábči na návsi u kostela ve stejnou dobu, to
znamená ve 13.30, to pro děti ze vsi a okolí. Dospělé samozřejmě rádi
přivítáme a ještě malá prosba na závěr: kdo z ochotných tatků připraví
dříví na táborák?

Jilena Neubauerová

CO SE DĚJE VŮKOL *užívejte si prázdnin!*

➔ červenec	19. - 20. 7. Jankov - Selské slavnosti
➔ srpen	17. 8. Dubné - Tradiční pouť - od 10 hod. koncert dechové hudby Skalačka
	23. 8. Vrábče - Výročí 45 let trvání TJ Vrábče
	31. 8. Lipí - Pouť v Lipí

POZVÁNKA NA - SPORTOVNÍ DENSOBOTA 12. 7. 2003 OD 9.00 HODIN
HŘIŠTĚ VRÁBČE - ZASTÁVKA**TRADIČNÍ SPORTOVNÍ DEN -
FOTBALOVÝ TURNAJ**

ZA ÚČASTI:

- * SOKOL LIPÍ
- * SOKOL BORŠOV
- * SOKOL NOVÁ VES
- * TJ VRÁBČE

VLOŽENÉ UTKÁNÍ ODEHRAJE STARÁ GARDA VRÁBČE
PROTI VÝBĚRU PANA AMBLERA Z Č.B.!OBČERSTVENÍ ZAJIŠTUJE PAN ROMAN HOUŠKA,
KTERÝ JE ZÁROVEŇ I HLAVNÍM SPONZOREM TURNAJE!ZA PŘÍZNIVÉHO POČASÍ SE OD 20.00 HODIN BUDE
KONAT NA PARKETU V HOSPODĚ NA ZASTÁVCE**TANEČNÍ ZÁBAVA**

S TANEČNÍM ORCHESTREM K-CLUB!

SRDEČNĚ ZVE TJ VRÁBČE!

FOTBALV NEDĚLI 27. ČERVENCE 2003 SE
USKUTEČNÍ NA HŘIŠTI VRÁBČE - ZASTÁVKA**FOTBALOVÝ TURNAJ**

MLADJÍCH ŽÁKŮ KRAJSKÉHO PŘEBORU.

U TOHO NESMÍTE CHYBĚT!
PŘIJĎTE FANDIT, BUDE NÁM HEJ!**FOTBALOVOU BENEFICI**A do třetice zveme pro změnu
na fotbal, tentokrátě však na**BENEFIČNÍ FOTBALOVÉ UTKÁNÍ,**kde se proti sobě střetnou dva fotbaloví giganti:
STARÁ GARDA VRÁBČE vs. STARÁ GARDA ZLATÁ KORUNA

Stane se tak v sobotu 23. srpna 2003 od 16.00 hodin

na hřišti Vrábče-zastávka v rámci oslav

45. výročí založení TJ VRÁBČE!

Umožní-li to příznivé počasí, pak se ještě od 20.00 hodin
budeme prohánět po tanečním parketu v hospodě Na
zastávce za hudebního doprovodu malé kapely z Křemežska!
Jste srdečně zváni, bavte se s námi!

Dnešním příspěvkem bych odbočil z řady článků, které čerpají z kroniky naší školy. V nichž jsem dospěl do pohnutého období první světové války, jak se tragicky dotkla osudů obyvatel naší obce. O tom budeme pokračovat zase příště.

Dnes bychom si od této pohnuté doby trochu odlehčili. Všimli bychom si událostí, které příjemně občas vrzuly celou vesnici. My jsme se o nich zmínili již v pojednání, jak se naši předkové bavili, a to o vesnických svatbách. Dnes si o nich povíme víc. V dnešní době už svatby nejsou tím, co bývaly. Je jich jednak podstatně méně, protože mnoho mladých lidí řeší své soužití jako volně (bez sňatku). Když ke svatbě dojde, buď se odbyde jednoduše, s účastí pouze snoubenců a svědků, nebo v některých případech sledujeme pohádkové svatby uměleckých, sportovních nebo podnikatelských prominentů, většinou v prostorách nějakých zámků za účasti stovek hostů s nevěstou jako princeznou.

My bychom si rádi zavzpomínali na pravé vesnické svatby, kdy ještě nedopravovaly svatebčany auta, ale koně. To už patří dnes spíše do oblasti folkloru. Tedy od začátku...

Dva mladí lidé se po delší nebo kratší známosti - a to buď z lásky nebo z dohody mezi rodiči - a ujasnění si hmotných aspektů - rozhodli ke svatbě. Tento úmysl sdělili na farním úřadě v bydlišti nevěsty. Tři týdny před svatbou vyhledá pan farář v neděli tzv. prohlásky a vybízí, aby se přihlásil ten, komu je známa okolnost jako překážka k uzavření sňatku. Během těchto 3 týdnů probíhaly už přípravy na svatbu (veselku, jak se říkalo). Z toho vyplývá, že muselo být veselo. Zvali se hosté, třeba i vzdálenější příbuzní, ale i sousedé, buďto starší manželé nebo mladí hoši a dívky za mládence a družičky. Svatba, zvláště ta velká byla záležitostí celé vesnice. Týden před svatbou se v domě nevěsty pekly svatební koláče. K tomu přispívaly všechny hospodyně - ať byly pozvány na svatbu nebo ne - máslem, vejci, tvarohem, mákem a jinými potřebami do svatebních koláčů. Na oplátku zase den před svatbou dostali výslužku. Dorty se moc nepoužívaly. Podle předpokládaného počtu hostů se musely zajistit povozy. Konečně přišel očekávaný den. Před domy ženicha i nevěsty byly postaveny zdobené brány. Ústřední postavou svatby byl družba. Ten už v mnoha případech působil hned na počátku známosti a zprostředkoval ekonomické zájmy rodičů (Kecal z Prodané nevěsty) a zval hosty. U ženicha před

odjezdem pro nevěstu přivítal hosty, organizoval pozeňání rodičů a při odjezdu usazení hostů na vozy a kočáry. Ke všemu měl přiléhavou písničku, kterou provázela kapela nebo harmonika.

A jsme u dopravy. Jednoduché to bylo ve vesnicích, odkud byl ženich i nevěsta a byla tam i fara. Tam se šlo průvodem pěšky pro nevěstu i do kostela. Byla-li nevěsta odjinud nebo kostel někde jinde, přišla ke slovu svatební jízda. Tady byl ústřední postavou „hlavní forman“. Měl ozdobený žebříňák a koně se „švábskými postroji“, které se leskly jako zlato. Musel dobře ovládat koně a musel být dobrý zpěvák. Na tomto prvním voze seděla hudba a družičky a mládenci. Za ním se řadily další vozy, později kočáry a v zimě sáně. Před vyjetím se musely koně vykropit svěcenou vodou a kočí s hliněným džbánkem musel zazpívat píseň, kterou provázela kapela. Většinou zpíval:

Jede formanek po světě,
hledá hezkého děvčete.

- Po písničce muse zavýsknout,
džbánkem vypít a rozbít o oj. Hudba
už rozkurážila koně a ti pak ostře
vyrazili.

Tak jest psáno v kronice

JAK PROBÍHALY VESNICKÉ SVATBY

V domě nevěsty už byly přípravy v plném proudu. Shromáždily se zde družičky, ale také parta starších žen, připravených „prodávat“ nevěstu. Jízda ženicha našla dveře zavřené a za nimi se ozývalo, že neotevřou, že je neznají. Zde zapracoval družba. S písničkou třeba:

Klepám, klepám, otevřete,
nechal jsem kouček u děvčete.

Po dlouhém dohadování dveře otevřeli, družba vysvětlil důvod příjezdu. Nevěsta však byla ukryta někde v komoře a babky smlouvaly se ženichem, který stále musel zvyšovat částky, aby mu nevěstu ukázaly. Bylo přísloví, že kdo se chce ženit, musí peníze měnit. Konečně ji přivedly, ale pod odkrytí závoje se zjistilo, že babky přivedly jednu z nich, ženich nesouhlasil, tak později přivedly jinou, ale s dítětem (pannou), že je to dítě se ženichem. Při celém vystoupení babek hrála hudba z pívaly písničky právě na tyto babky. Např.:

Jedna bába povídala, že těch klepů nenechá,
kdyby měla pro ně chodit k čertu do pekla.

- Nakonec nevěstu přivedly a po pohostění

se přistoupilo k pozeňání, tetokrát rodičů z obojí strany. Při tom družičky zpívaly, např.:

Ach mámo mamičko, promluvte slovíčko,
neb mě máte ztratit, jako strom jablíčko.

- Pak už se vyšlo ven. Před domem čekala brána, kde místní mládenci vybírali poplatek, zase s připitkem a písničkami, např.: Ta vrábčská brána, pěkně malovaná, kdo tu bránu maloval, ten barvy nelitoval.

- Potom už následovala veselá jízda s hudbou a písničkami do kostela. V Boršově se kostel nedal objet, ale třeba ve Křemži se objel ostrým klusem třikrát. Sám jsem tam jednu takovou svatbu vezl. Po skončení obřadu se svatba odebrala do nějakého hostince, aby vyplanila čas, než bude připravena svatební hostina. Ta potom probíhala až do desáté hodiny večerní, protože se prováděly různé veselé zvyklosti. Např. každému hráli jeho píseň na přání; milé bylo vystoupení družiček - každá musela solo zazpívat svoji písničku - např.:

Konvalinka něžně kvítí, z jara se vyvineje,
a Mařenka si Jenička za muže vyvoluje.

- Při tom se vybíraly peněžní příspěvky, většinou na hudbu. Jídelníček byl poměrně jednoduchý. Nudlová polévka, hovězí s rajskou, řízek, vepřo, knedlo, zelo. Po půlnoci posadily opět známé babky nevěstu doprostřed sálu a provedly „čepení“, tzn. odebraly jí svatební věneček a nasadily čepce na znamení, že děvče vstupuje mezi provdané ženy. K ránu se všecko přesunulo do domu ženicha, znovu se podávalo pohostění a udělala se pauza na odpočinek. Svatba a veselí kolem ní uteklo, na novomanželský pár čekalo šťastné období společného soužití, ale současně nastávala starost o převzaté hospodářství, o výměnkáře a neprovdané sourozence, ale také těšení na příští štěstí v očekávaných dětech.

Považoval jsem za užitečné zavzpomínat si na staré vesnické svatby. Sám jsem se jich zúčastnil asi 20x jako svatebčan, a několikrát i jako kočí svatebních jízd koňmi. Tyto svatby byl svátkem celé vesnice, stmelovaly ji a byly součástí folkloru národa. Na toto téma byly vytvořeny a prováděny „staročeské svatby“ jako náplň různých slavností. I u nás ve Vrábči jsme těsně před válkou toto vystoupení nacvičili a předvedli. Jako družba s námi účinkoval v kroji pan Urban ze Slavče, známý družba i ze skutečných svateb.

Tolik pro připomínku. Naši předkové měli tvrdý život, jenž se odrážel v jejich drsnější povaze. Ale při takových příležitostech ukázali ve svých písních i kus poezie a vzájemné lidské lásky. **František HÁLA**